

ŽEMAITIJA

nepartinis darbo žmonių laikraštis.

Išeina sekmadieniais ir ketvirtadieniais.

Prenumeratos kaina vienam mėnesiui:
Raseinių miesto ėmėjams — 1 rb. 80 k.
Visiems kitiems „ 2 rb.

REDAKCIJOS ADRESAS:
Raseiniai, Senatorių gatvė № 21

Skelbimų kaina:
Petito eilutei arba jos vietai ant pirmo puslapio — 75 k.
ant antro 50 k.

№ 36

Raseiniai, Sekmadieniais, Liepos m. 1919 m. 6 d.

Metai I

Kovo pabaigoje š. m. pasišalino nuo savo šeimos moteris, 39 m. vidurinio ūgio, juodi plaukai, balto veido, apsilikus „Čerkasinėmis“ drapanomis, namų darbo, turi su savim vokiečių Obosto pasą, su fotografija, vardu Franciszka Zacharko prirašyta Šilave.

Kas praneš kur ji yra gaus visų išlaidų atlyginimą.

Kreiptis į šio laikraščio redakciją.

!! VISUOMENĖS DOMĖI !!

Jau atiduotas spaudon platus

Lietuvių-rusų žodynas.

Redaguoja A. Skamarakas.

KAINA vienam ekzemplioriu 3 rubl.

Norintieji gauti šį žodyną pigesne kaina (už 2 r. 50 k.) gali lig š. m. rugpjūčio m. 1. d. užsisakyti „Žemaitijos“, redakcijoj įnešant po 2 r. 50 k. už ekzempl.

Užsisakiusiems nemažiau 10 ekz. atiduodam. po 2 r.

„Žemaitijos“

REDAKCIJA

primena tiems gerb. skaitytojams, kurie užsisakė mūsų laikraštį tik vienam mėnesiui, kad jau laikas prisiųsti prenumeratą už šį mėnesį, nes kitokiu būdu gali įvykti pertrauka laikraščio siuntinėjime.

Generalinio Štabo pranešimas.

27. 30. VI. 1919 m.

Šiaurės fronte ypatingų atmainų neįvyko. Nuolatinė žvalgyba tebesitęsia. Paimta 15 belaisvių, jų skaičiui vienas komisaras.

Dešiniajame Zarasų krypties fronto sparne mūsų žvalgai turėjo smarkių susirėmimų su žymiomis rusų žvalgų partijomis. Visą laiką priešininkas nervingai šaudė iš kulksvyžių ir armotų.

Rusų uztvaros prieverstos buvo pasitraukti iš Jonišio, Užoniškio, Poslių ir Novikių kaimų. Yra belaisvių.

Lobingumas ir dora.

Kiekvienas žmogus trokšta laimės; ir kiekvienas tą laimę savotiškai supranta ir apie laimę savotiškai svajoja. Dažnai žmogus sarmatijas net savo išsvajotą laimę kitiems aprašyti. Tai jo paslaptis.

Taigi labai dažnai žmogus slapta klausia savęs: „kuo norėtumė tu būti, jei tau prisieitų ieškoti sau vietos arba užsiėmimo šiame pasaulyje?“ Ir į šitą savo slaptą klausimą dažnai atsako: „aš norėčiau būti lobingiausias žmogus“.

Jam rodosi, jog jis, būdamas lobingas žmogus, paliktų, tokis pat, kokis yra jis šiandien. Bet kaip valdžia, galybė sugadina žmogus, taip dar daugiau sugadina lobingumas.

Lobingas žmogus turi visai kitokias pažiūras, kitokius jausmus, kitokią pasauležvalgą, negu mes. Jis negali suprasti beturčio jausmų ir pažiūrų, kaip sotus negali suprasti badaujančio.

Labai retai žmogus, kurs turi pilną kišenę pinigų, supranta, delko beturtis dreba delei kiekvieno skatiko, kurį jam prisieina išleisti.

Lobingas, maudydamasi savo turtuose, žiūri į pasaulį iš aukšto, o iš aukšto pasaulis išrodo visai kitaip negu iš žemo. Turtingas laiko save aukštesniu ir vertesniu už kitus žmones; ir šitą nuomonę įkvepia jam jo draugai, jo kaimynai, kurie jame garbina „aukso veršį“. Lobingieji, žmonių nuomonę, sudarą vadinamą „geresnę draugiją“. Su milionierium apsieina žmonės visai kitaip, negu su paprastu žmogum. O tai vis ir pakelia aukštyn lobingą žmogų jo paties akyse, jo manyme apie savę.

Del tos pat priežasties turtingas žmogus labai retai parodo užuojautą žmonių likimo, jų vargų ir ne laimių.

Tiesa, yra tokių lobingųjų, kurie iš paviršės daro žmonių nuomonę, daug gera, šelpia beturčius, palaiko naudingas įstaigas, bet labai retai lobingas žmogus nori, kad tiesa ir teisybė visui viršų gautų. Jam yra gera, ir jis nenori jokių permainų šiame pasaulyje. Jis likimo apdovonotas, jis gali patenkinti visus savo norus, kokių tik jam ateis; jis yra apsaugotas nuo visokių smūgių ir gyvenimo sunkumų, ir delto pasaulio tvarka, kokia jį dabar yra, rodos jam visai priderama ir ypatiškuose ir visuotiniuose dalykuose, lobingas žmogus ir nemato, kad kitiems yra blogiau, negu jam. Jis randa tai visai tvarkoje, užmesdamas kaltę už visas žmonių nelaimes ant pačių nelaimingųjų. Nes jis mano, kad beturčiai nemoka gyventi: jie nemoka išnaudoti gyvenimo apystovų, nemoka gaudyti laimės, rinkti sau turtų ir naudotis jais.

Prireikus kalbėti apie vargus ir vargiuo-

lių naštas, turtingieji moka užgiedoti kitokią dainą apie tai, kaip laimingas esąs beturtis ir kaip nelaimingas — turtingas žmogus. Tiesą pasakius, šlykštu klausytis panašios gaidos ir bažnyčioje, kur taipogi dažnai pranešia duona penimas yra beturtis.

Dabar pats per save randasi klausimas: delko žmonės trokšta turtų? Turtai duoda galybę, auksas valdo pasaulį. Turtais gali žmogus pridengti savo prasižengimus ir gėdą, gali nusipirkti prielankumą šio pasaulio didžiūnų, gali karalius ir valdiukus pasidaryti savo sėbrais, gali sau nusipirkti, ko tiktai nori. Jei lietuviai turėtų gana turtų ir aukso, tada nebūtų reikalo dėti tiek daug trūso Lietuvos nepriklausomybei laimėti.

Ir tiesiai delto, kad auksas ir turtai turi tokią galybę šiame pasaulyje, turtingieji ir pridaro taip daug bloga, visai neatjūsdami net ir sąžinės grjaužimo už savo prasižengimus ir bjaurius darbus. Pajmkime pavyzdžiui prasižengimus prieš nuosavybę.

Jei koks nors beturtis ką nors pavogs, tai jis turi bijoti savo prasižengimo pasekmių ir neišvengs sąžinės graužimo kančių; nes valdžia ir visuomenė tuojau mobilizuoja vasas savo jėgas prieš jį.

Bet kada stambieji dvarininkai stengiasi iškovoti iš savo valdžios aukštų maitų valgomiesiems daiktams apdėti, arba biržos makleriai sukrauna sau turtus platinimu netikrų žinių, pinigų spekuliacijomis kitokiomis intrigomis, tai jie labai gerai žino, kad taip daro jie didžiausią žalą tūkstančių žmonių gyvenimo reikalams, bet kadangi jie žino, jog už tai nebus nubausti, nes žala daroma valdžiai leidžiant, o kai kada net ir jai padedant, tai sąžinė visai jų nekankina.

Tai gi visuose atsitikimuose, paliečiančiuose reikalus lobingųjų ir šio pasaulio galingųjų, aiktėn išlenda nedraži žmonių išmintis su savo senu išsireiškimu: „mažiuosius vagius karia, bet didelių vagių nejudina.“

Tai gi galima pasakyti, jog, kaip žmonės didelė valdžia turintieji, negali būti tikrai dori žmonės, taip ir lobingieji toli stovi nuo doros pagrindu: jie pilni gobšumo, plešimo, neteisybės.

Didelis būtų buvęs bolševikų nuopelnas, jei jie būtų sugebėję išnaikinti gobšumą iš pat pašaknių, kaip jie norėjo. Bet turėdami savo tarpe daugybę „aukso veršio“ gaibintojų, nepajėgė to padaryti. O gaila, turtai — tai priežastis didžiausios žmonijos nelaimės.

J. Šepetyš
(ir „N. L-vos“)

Šiaulių atsitikimo smulkmenos.

Baisus, šiurpu nukrečias kiekvieną lietuvį, Šiaulių atsitikimas pradeda aiškėti. Smulkmenos to atsitikimo yra mūsų korespondentų žemiau aprašytos. Pati to atsitikimo kilmė ir priežastis dar nėra visai aiški. Eina Šiauliuose, žinoma, visokių visokiausių, dar tuo tarpu visai nepatikrintų ir nepamatuotų kalbų, kurios to atsitikimo kaltę prime-

